

2018-08-30
N2018/04589/TS

Näringsdepartementet

Trafikanalys
Torsgatan 30
113 21 Stockholm

Uppdrag att analysera hur intermodala godstransporter kan främjas

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Trafikanalys att analysera behovet av att främja intermodala godstransporter och hur det kan ske, där omlastningspeng skulle kunna vara ett alternativ. Syftet är att öka incitamenten att välja transportupplägg som inkluderar sjöfart och järnväg.

I uppdraget ingår att:

- a) Beskriva kostnaderna för omlastning mellan olika trafikslag och analysera dels hur omlastningskostnaden påverkar konkurrensförhållandena mellan de olika trafikslagen, dels om det finns behov av att främja intermodala godstransporter. Analysen ska göras med utgångspunkt i regeringens ambition att flytta transporter från väg till järnväg och sjöfart.
- b) Om bedömningen under a) är att det finns behov av att främja intermodala transporter, ska en analys göras av vilka ekonomiska styrmedel och andra åtgärder som är kostnadseffektiva, där omlastningspeng skulle kunna vara ett alternativ. Förslag ska inte lämnas på skatteområdet. I analysen ska bland annat motiv, kostnader, ekonomiska och administrativa konsekvenser för staten och övriga aktörer, och samhällsekonomisk effektivitet för olika alternativ analyseras. Vidare ska förväntad påverkan på möjligheterna att nå de transportpolitiska målen och påverkan på incitamenten att välja transportupplägg som inkluderar sjöfart och järnväg analyseras. Därutöver ska analyseras hur det på ett kostnadseffektivt sätt kan

kontrolleras att eventuella ekonomiska styrmedel utgår och används på avsett sätt. Trafikanalys ska även lämna förslag på hur förslagen kan finansieras inom befintliga ramar för transportpolitiken.

- c) Beskriva möjligheterna att inom ramen för gällande EU-regelverk öka incitamenteten att välja transportupplägg som inkluderar järnväg och/eller sjöfart.
- d) Beskriva relevanta ekonomiska styrmedel och andra åtgärder som andra länder i Europa tillämpar för att öka incitamenten att välja transportupplägg med järnväg och sjöfart även om dessa kräver omlastning och översiktligt analysera för- och nackdelar med dessa.

Vid genomförandet av uppdraget ska Trafikanalys inhämta synpunkter från Trafikverket, Nationella godstransportrådet, kommittén Initiativet Fossilfritt Sverige (dir 2016:66), Jernhusen AB, Branschföreningen Tågoperatörerna, Sveriges hamnar, Svensk Sjöfart, transportköpare, övriga berörda myndigheter och andra berörda aktörer.

Trafikanalys ska redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 1 mars 2019.

Skälen för regeringens beslut

Transportpolitikens övergripande mål är att säkerställa en samhälls-ekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Därutöver har riksdagen beslutat om ett funktionsmål om tillgänglighet och ett hänsynsmål om säkerhet, miljö och hälsa. Riksdagen har även beslutat om ett klimatmål för transportsektorn. Målet innebär att växthusgasutsläppen från inrikes transporter, utom inrikes luftfart, ska minska med minst 70 procent senast 2030 jämfört med 2010.

Regeringen har ambitionen att främja en överflyttning av godstransporter från väg till järnväg och sjöfart. I dag utgör omlastning en merkostnad för de transportföretag som väljer intermodala trafikupplägg med sjöfart eller järnväg. Detta bidrar till att intermodala transportupplägg väljs bort till förmån för trafikslag som kan genomföra hela transporten utan omlastning. Flera länder inom EU har infört styrmedel för att främja intermodala

godstransporter, exempelvis Tyskland, Belgien, Frankrike, Schweiz, Österrike och Tjeckien.

Regeringen har beslutat om en nationell godstransportstrategi benämnd *Effektiva, kapacitetsstarka och hållbara godstransporter – en nationell godstransportstrategi* (dnr N2018/03939/TS). I den nationella godstransportstrategin framgår att en analys ska göras av behovet av att, och hur, intermodala transporter kan främjas, där omlastningspeng skulle kunna vara ett alternativ.

På regeringens vägnar

Tomas Eneroth

Anna Ullström

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA och SKA
Näringsdepartementet/SUBT, MRT och TIF
Miljö- och energidepartementet/KL och Me
Trafikverket
Transportstyrelsen
Sjöfartsverket
Kommittén Initiativet Fossilfritt Sverige
Branschföreningen Tågoperatörerna
Jernhusen AB
Sveriges hamnar
Svensk Sjöfart